

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

LAUSUNTO
26.11.2018

TEM/2187/03.01.08/2018

Viite Rahastojen rahastoja koskeva HE-luonnos VM134:00/2018

VALTIOVARAINMINISTERIÖN LAUSUNTOPYYNTÖ

Lausuntopyyntö

Valtiovarainministeriö on 9.11.2018 pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi tuloverolain 9 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan laajennettavaksi ulkomaisia pääomasijoittajia koskevaa verosääntelyä niin sanottujen rahastojen rahasto -rakenteiden kautta tehtyihin sijoituksiin. Lisäksi nykyisen tuloverolain 9 §:n 5 momentin soveltamisalaa tarkennettaisiin.

Lausunto

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tuloverolain 9 §:n muutosta erittäin tärkeänä ja kannatettava asiana. Tärkeätä on saada lakimuutos voimaan mahdollisimman pian.

Ministeriö viittaa 25.6.2018 antamaansa lausuntoon (TEM/984/00.06.01/2018), joka koski eri sijoitusmuotojen verokohtelua arvioineen työryhmän raporttia. Ministeriö nosti lausunnossa esille näkemyksiään Suomen pääomasijoitusmarkkinan tilasta ja kehityksestä. Nyt esitettävä muutos tuo osaltaan helpotusta yksityisen pääoman liisäämiseksi Suomalaisiin pääomarahastoihin.

Tausta

Ulkomaiset rahastojen rahastot valitsevat ammattimaisesti sijoituskohteitaan globaalisesti. Suomi ei ole ensimmäinen maa mihin on ryntäystä. Esimerkiksi naapurimme ruotsalaiset pääomarahastot ovat globaaleille sijoittajille huomattavasti tunnetuimpia. Yhtenä esimerkkinä voidaan nostaa vaikkapa EQT:n viimeisin isompiin yrityksiin sijoittava rahasto, joka suljettiin tänä vuonna 10,75 mrd euron suuruisena. Vastaavasti vuonna 2016 se keräsi sijoittajilta yli 500 milj. euroa venture capital -rahastonsa. Sen sijoittajakunta on globaali. Tämä on vain yksi yksittäinen esimerkki.

Euroopassa venture -rahastojen keskikoko on noussut yli 120 miljoonan euron (50 % nousu viimeisen 10 vuoden aikana). Suomalaisen venture -rahastojen keskikoko on noin 40 miljoonaa euroa. Niiden sijoittajista valtiolliset toimijat ja Euroopan Investointirahasto on muodostaa noin 55 % (2008-2017 kerätyt rahastot), ulkomaisia sijoittajia niissä on alle 3 % (kun ei oteta huomioon Euroopan investointirahaston sijoituksia). Näitä lukuja vasten tulee ymmärtää miksi työ- ja elinkeinoministeriö pyrkii osaltaan edistämään sitä, että esteet yksityisen pääoman virtaamiselle suomalaisiin pääomarahastoihin poistetaan. Suomalaisilla pääomarahastoilla on vielä paljon tekemistä myydessään rahastoja kansainvälisille sijoittajille mutta valtion on huolehdittava siitä, että ulkomaisilla sijoittajilla ei ole verotusesteitä (verrattuna muihin maihin) niiden sijoittaessa suomalaisiin ky-muotoiseen pääomarahastoihin.

Esityksestä

Kuten edellä ministeriö toteaa, on esitys kannatettava ja tällä aikataululla varmastikin ainoa teknisesti mahdollinen malli toteutettavaksi. Valtiovarainministeriö tulee seuraamaan yhdessä verohallinnon kanssa esityksen käytännön vaikutuksia, jotta Suomi pysyy kansainvälisesti kiinnostavana sijoituskohteena rahastojen rahastoille, eikä verotuksellisia esteitä synny. Esimerkiksi on hyvä seurata jääkö suomalaiseen pääomarahastoon sijoituksia tekemättä sen vuoksi, että ulkomaisen rahastojen rahaston (jolla voi olla yli 100 sijoittajaa) yksi sijoittaja, ei ole verosopimusmaassa oleva sijoittaja tai että rahastojen rahasto ei ole lain tarkoittama yhtymä. Erityisen seurannan kohteeksi on hyvä ottaa Euroopan komission VentureEU-hankkeen alle perustettavat rahastojen rahastot. Tarvittaessa täytyy harkita lakimuutoksen soveltamisalan laajentamista.

Muuta

Työ- ja elinkeinoministeriö korostaa, että esteiden ja rajoitusten poistaminen yksityiseltä pääomalta olisi valtion näkökulmasta edullisin tapa lisätä yritysten kasvurahoitusta ja samalla edistää pääomasijoitusmarkkinan kehittymistä. Se ei maksa valtiolle mitään vaan päinvastoin tuo lisää verotuloja mm. kasvavien yritysten maksamien suorien ja välillisten verojen kautta sekä luo uusia työpaikkoja syntyneen kasvun tuloksena.

Ministeriön näkökulmasta kiireellinen ja vaikuttavuudeltaan merkittävä hanke olisi ollut mahdollistaa säätiöiden ja yleishyödyllisten yhteisöjen sijoitusten kohdentuminen myös suomalaisiin kommandiittiyhtiömuotoisiin pääomarahastoihin. Asiaa selvitettiin ansiokkaasti valtiovarainministeriön verotyöryhmän alaisessa työryhmässä, joka esitti lakimuutosta. Valmisteluaika kuitenkin loppui kesken. Ministeriö on tyytyväinen nyt tehtävästä merkittävästä parannuksesta ulkomaisen yksityisen pääoman saamiseksi Suomeen. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työtä esteiden poistamiseksi suomalaiselta pääomalta tulee jatkaa yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa.

Helsingissä 26.11.2018

Ilona Lundström
Ylijohtaja

Jyrki Orpana
Neuvotteleva virkamies